

'disPLACE', una òpera sobre la gentrificació, a l'Arts Santa Mònica

© Nick Mangafas

Per Mila Rodríguez Medina

La nova òpera dels compositors catalans Raquel García-Tomás i Joan Magrané, *disPLACE*, s'estrena a l'Estat els dies 21 i 22 de desembre. L'obra, producció del cicle Òpera de Butxaca i Nova Creació de Barcelona, en col·laboració amb les Musiktheatertage Wien, es podrà veure al claustre de l'Arts Santa Mònica en dos passis consecutius que ja han omplert l'aforament i als quals ara ja només es pot accedir per llista d'espera. *"Ens alegra molt aquesta resposta a la ciutat davant d'una proposta diferent"*, va afirmar Dietrich Grosse, codirector del cicle a Barcelona. L'òpera continua la línia marcada des d'edicions anteriors, en què la innovació es dirigeix no només cap a nous formats, sovint amb produccions corals, sinó que també cerca oferir un nou tractament temàtic del món operístic. En aquest cas, el tema de partida és la gentrificació urbanística. *"Estem molt contents d'aportar aquest petit gra de sorra al gènere amb una problemàtica moderna i propera que s'allunya de les temàtiques clàssiques"*, assegurava en roda de premsa Marc Rosich, codirector d'Òpera de Butxaca i Nova Creació juntament amb Grosse. *"Tot i això, és un gran repte traslladar a l'òpera situacions tan concretes i reals del nostre entorn actual"*, afegia la llibretista de *disPLACE*, Helena Tornero.

disPLACE són dues històries sobre un mateix espai o la història d'un mateix espai mitjançant dues parelles de persones: els que hi viuen ara i els que hi vivien abans. Que ofereixen la narració dels fets viscuts en un pis ara buit producte dels desnonaments propiciats pel sistema de la banca a Espanya. Així es conforma un programa doble que ofereix, però, una continuïtat entre totes dues parts.

© Nick Mangafas

En paraules dels compositors, a la primera part, en anglès i composta per Joan Magrané, *“la música expressa la dicotomia entre estabilitat i inestabilitat. De les notes tingudes i clares als trèmols i a la complexitat tímbrica. [...] Elements musicals que són el símbol de la relació personal de la parella protagonista”*. D'aquesta manera, en contraposició amb una història sofisticada de contradiccions, a la segona part, escrita en català amb música de Raquel García-Tomás, *“l'electroacústica recrea un entorn sonor que evoca un espai ple de vida, habitat per dues persones que s'estimen i que han teixit una història d'amor entre les quatre parets de casa seva. Aquest món sonor es fonamenta en l'ús d'objectes sonors gravats al meu propi apartament”*, entre altres recursos.

“És un llibret molt operístic”, declara Magrané, amb tensions i elements narratius comuns a les dues històries que li donen coherència. Sobre aquesta complexitat de la creació d'un treball musical conjunt però basat en dues individualitats creatives, García-Tomás explica: *“El llibret d'Helena està ple de símbols comuns i reflexos entre una història i l'altra. En Joan [Magrané] va escriure primer la seva part i d'aquesta manera jo em vaig inspirar en certa manera en el seu treball, fent servir cèl·lules musicals de la seva composició com a elements de la meua. La seva composició exhibeix una natura en certa manera artificial, mentre que el meu món aquí és més orgànic.”*

L'òpera compta amb les veus d'Elena Copons i Sébastien Soules, l'actor Benedek Nagy, l'ensemble PHACE de Viena, la direcció escènica de Peter Pawlik, la direcció musical de Vinicius Kattah i l'escenografia d'Alexandra Burgstaller.